

Betreft : **Integraal Beleidskader Sociaal Domein Nissewaard 2022**

Datum : **22 oktober 2022**

Van : **Nico Jaspers, Secretaris Adviesraad Sociaal Domein**

Eind 2021 is het concept document: “Integraal Beleidskader Sociaal Domein Nissewaard” ter advisering voorgelegd aan de Adviesraad Sociaal Domein Nissewaard.

De Adviesraad heeft op 02-01-2022 een advies uitgebracht over het voorgenomen beleid.

Onlangs is een nieuw concept document met het beleidskader voorgelegd aan de Adviesraad, waarin de punten uit het eerdere advies zijn verwerkt.

Tijdens een ASD-vergadering heeft de betrokken beleidsadviseur een uitgebreide toelichting gegeven op het beleidskader en zijn vragen van de ASD-leden beantwoord.

De Adviesraad is deze medewerker daarvoor zeer erkentelijk.

De Adviesraad heeft met interesse kennis genomen van het concept document: “Integraal Beleidskader Sociaal Domein Nissewaard 2022” met als sub-titels “Een gemeenschappelijk kompas en Samen opgelost” van september-2022.

De Adviesraad is verheugd over het ontwikkelen van een Integraal Beleidskader Sociaal Domein voor de Gemeente Nissewaard en kan zich inhoudelijk op hoofdlijnen vinden in het voorgestelde beleidskader.

Op onderdelen van het Integraal Beleidskader Sociaal Domein heeft de Adviesraad de volgende aantekeningen en adviezen:

1. Inwoner centraal

De Adviesraad is zeer positief over het centraal stellen van de inwoner en diens bestaanszekerheid. Het beleidskader ademt integraal medemenselijkheid uit en het geeft een duidelijke richting aan het toekomstige beleid. Het is spijtig dat dit beleid niet eerder vigerend is geworden.

De maatschappelijke opgaven zijn groot en met niet direct meer middelen, maar met de insteek zoals verwoord is in dit beleidskader wordt er recht gedaan aan de burgers van Nissewaard.

Natuurlijk heeft deze burger ook een eigen verantwoordelijkheid, maar je gesteund weten door een plaatselijke overheid is een eerste vereiste om recht te doen gelden op die eigen verantwoordelijkheid. De uitvoering is echter nog moeilijk te controleren omdat de kaders daarvoor nog niet specifiek genoeg benoemd zijn en eerst later geconcretiseerd zullen worden in specifiek beleid.

2. Wederzijdse plichten

In paragraaf 4a (Vanuit een positief mensbeeld) wordt onder wederzijdse plichten aangegeven “Als overheid willen we er door inwoners op aangesproken worden, als we niet handelen volgens de hiervoor beschreven wijze.”

Daarbij wordt aangegeven op welke wijze de inwoners dit kunnen doen.

Vervolgens wordt uitsluitend ingegaan op ongewenste (negatieve) gedragingen van de inwoners en hoe daarop gereageerd wordt.

Er kan beter worden aangegeven dat de burger recht heeft op een correcte en integrale behandeling en op welke wijze dit vorm wordt gegeven.

3. Samenhang met Lokale Inclusie Agenda

Het Integraal Beleidskader Sociaal Domein heeft met name betrekking op de sociale inclusie. De Lokale Inclusie Agenda voor de Gemeente Nissewaard is in ontwikkeling, waarin ook wordt ingegaan op inclusie in relatie tot een fysieke beperking. Geadviseerd wordt het Integraal Beleidsplan Sociaal Domein en de Lokale Inclusie Agenda in samenhang te ontwikkelen en tot uitvoering te brengen.

4. Ondersteuning mantelzorgers

In het beleidskader wordt één zin gewijd aan mantelzorgers en mantelzorgondersteuning. Dit terwijl mantelzorg steeds meer een noodzaak is en aan mantelzorgers een zeer grote rol wordt toebedeeld in het streven om de verzorgingsstaat om te vormen naar een participatie samenleving, alsmede het vergroten van het eigen- en het samen-oplossend vermogen. In het beleidskader zou meer kunnen worden aangegeven op welke wijze invulling zal worden gegeven aan mantelzorgondersteuning.

5. Eenzaamheid

Er is in het beleidskader nauwelijks aandacht voor eenzaamheid (slechts één keer benoemd), terwijl dit door het College van B&W als belangrijk thema wordt beschouwd. Naar aanleiding daarvan zou in ieder geval in het beleidskader op hoofdlijnen kunnen worden aangegeven op welke wijze invulling zal worden gegeven aan de bestrijding van eenzaamheid.

6. Wisselwerking met aanpalende domeinen

In het beleidskader wordt een wisselwerking tussen het sociaal domein en een aantal aanpalende domeinen onderkend. Deze aanpalende domeinen kunnen zorgen voor afname of toename van de problematiek in het sociaal domein, waardoor een belangrijke afhankelijkheid bestaat daarvan. Vastgesteld wordt dat deze wisselwerking beter en bewuster kan worden benut en ingezet om de doelen te bereiken, waardoor we met de gezamenlijk beschikbare middelen meer maatschappelijk rendement kunnen behalen. Daarbij wordt geconstateerd dat de afzonderlijke domeinen nog relatief verkokerd ten opzichte van elkaar opereren. In het beleidskader is een overzicht opgenomen met de aspecten aangaande de aanpalende domeinen die van belang zijn voor het sociaal domein. Het beleidskader geeft echter geen aanzet over de wijze waarop dit georganiseerd kan worden dan wel richtlijnen over de wijze waarop inhoudelijk invulling kan worden gegeven aan een efficiënte en effectieve samenwerking en afstemmingen met de betreffende domeinen. De Adviesraad adviseert dit toe te voegen aan het onderhavige beleidskader.

7. Inzet inwoners bij bereiken gestelde doelen

Volgens het beleidskader zijn de uitgangspunten dat een inwoner zelfstandig wil kunnen wonen, voor zichzelf wil kunnen zorgen, erbij wil horen en van betekenis wil zijn (voor een ander), waarbij een grotere rol wordt toegekend aan het zelf-oplossend en samen-oplossend vermogen. Dit zijn prima uitgangspunten voor inwoners die daartoe in staat zijn dan wel daartoe in staat kunnen worden gebracht.

Om dit te bewerkstelligen dienen de inwoners afdoende te worden gestimuleerd, gefaciliteerd en ondersteund. Daarop dient vol te worden ingezet door de gemeente.

Voor de inwoners die niet in staat zijn te voldoen aan de gegeven uitgangspunten, dient altijd voldoende voorzieningen en ondersteuning te worden geleverd door of onder regie van de gemeente.

De Adviesraad kan zich geheel vinden in hetgeen vastgelegd is in het beleidskader:

“De gemeente is ervoor verantwoordelijk dát de juiste voorzieningen en ondersteuning, in voldoende mate, doeltreffend en in samenhang, ingezet wordt voor haar inwoners. Daarop voert de gemeente in de volle breedte de regie.”

en:

“We kijken naar de specifieke inwoner en kijken ‘op maat’ naar welke moeilijkheden deze inwoner ervaart en wat de beste oplossing is voor deze inwoner om (weer of naar vermogen) te kunnen participeren in de samenleving.”

Uit het beleidskader blijkt dat in veel gevallen een beroep wordt gedaan op de inwoners om de gestelde doelen te kunnen bereiken.

Langs alle kanten blijft de overheid beroep doen op de burger en juist diegenen die zich ook verantwoordelijk voelen zijn steeds vaker overbelast.

Gerealiseerd moet worden dat er grenzen zijn aan de aard en de mate waarin inwoners hulp en ondersteuning kunnen verlenen.

8. Sturing op en bewaking van de invulling van het beleidskader

Vermeld is dat het integraal beleidskader fungeert als een soort gemeenschappelijk kompas die de ontwikkelingen de goede richting opstuurt. De doelen zijn ruim en abstract geformuleerd en worden periodiek vertaald naar concrete resultaten voor bepaalde periodes, ook als prestatie-indicatoren aan de hand waarvan de resultaten kunnen worden gemonitord en geëvalueerd. Dit wordt ingebed in de P&C-cyclus waarmee dit een periodiek terugkerend proces is.

Dit zijn de vaak toegepaste stappen in het proces van beleid naar uitvoering en resultaat.

In het beleidskader dan wel het document waarmee het beleidskader ter besluitvorming wordt voorgelegd, zou meer concreet kunnen worden aangegeven op welke wijze en door wie dit proces vormgegeven gaat worden.

De Adviesraad verzoekt naar aanleiding van het onderhavige advies een reactie te mogen ontvangen en in kennis te worden gesteld van de mogelijke aanpassingen in het voorgelegde beleidskader.